

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5.

OSASTO: C23.

ASIA: _____

Ateenassa olevan lähetysten raportti n:o 1.

Ministeri Artti

Ahkara 20 p:n 1933.

R O O M A SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ N:o 1030 (K.58)

Rooma SSA 29 P:ÄÄ marras KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M. 19

ULKOASIAINMINISTERIÖ	
No 22/163 pe.	D. 10 33
9/12.33	No
	Liik.
	OSASTO ASIA
5	C23

..... Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Ateenan-lähetystön raportti N:o 1.

Lähetystölle on täten kunnia ohellisena Mi-
nisteriölle lähettää Suomen Ateenassa olevan lähetys-
tön raportti N:o 1, jonka otsikkona on:

Kreikan tuorein poliittinen riitakysymys.

A T E E N A SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

RAPORTTI n:o 1.

Ankarassa ssa 20 p:nä marraskuuta 1933.

22 163/ae. 33
 8/12-33
 5° C23

Asia: Kreikan tuorein poliittinen riitakysymys.

Kreikka on sisäisten poliittisten puolueriitaisuuksien luvattu maa. Ja kuvaavaa on, että niihin sekaantuu aina tavalla tai toisella Veniseloksen nimi. Tietysti tämä johtuu osaksi siitä, että hän on maan suurimman puolueen, tällä kertaa oppositiossa olevan, johtaja, mutta lienee siinä jotakin muutakin, henkilökohtaista. Viime viikkoina taistelu on ollut aivan erinomaisen kiivas, jopa siinä määrin, että on luultu Veniseloksen äskettäin Kreetalla pitämän poliittisen puheen osoittavan Kreikan joutuneen sisäisen sodan kynnykselle. Niin voisi olla, jos olisi kysymys muusta maasta kuin Kreikasta. Mutta siellä on pitkien aikojen kuluessa totuttu poliittisten intohimojen jatkuvaan kiihtymystilaan, se on siellä normaalitila, siellä eivät merkitse sanat eikä teotkaan aivan samaa kuin ne merkitsisivät jossakin muussa, sisäisiin taisteluihin vähemmän tottuneessa maassa.

Nyt on ollut kysymys seuraavasta riidasta Tsaldaroksen kansanpuolueen ja Veniseloksen liberaalisen puolueen välillä. Viime maaliskuussa tapahtuivat vaalit ja Veniseloksen puolue joutui tappiolle. Kun tulos tuli tunnetuksi, yritti kenraali Plastiras valankaappausta mutta ei onnistunut. Tsaldaris muodosti hallituksen, ja Veniselos sai väistyä kauan käsissään pitämästään vallasta.

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
 3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta]:

Entiset oppositiopuolueet tekivät Veniseloksen ja Plastiraksen välillä kaappausyrityksen aikana ja jälkeinkin vallinneesta läheisestä suhteesta sen johtopäätöksen, että Veniseloksen täytyi olla vastuussa kaappauksesta.

Häntä syytettiin tästä julkisesti parlamentissa. Kun hän itseään puolustaessaan lausui eräitä sanoja, jotka näyttivät puolustavan Plastiraksen tekoa, syntyi istunnossa mellakka, jonka johdosta Veniselos koko puolueensa seuraamana lähti pois istunnosta selittäen pysyvänsä poissa niin kauan kunne~~h~~ hallitus on turvannut keskustelujen vapauden.

Eduskunta lähti lomalle tämän jälkeen. Loman aikana sattui erittäin valitettava tapaus. Jotkut tuntemattomat tekivät murhayrityksen Veniselosta ja hänen rouvaansa vastaan näiden palatsissa autolla kaupungin ulkopuolelta. Toinen auto ajoi heitä takaa parikymmentä minuuttia ampuen koko ajan. Veniseloksen rowa haavoittui, kuljettaja taisi kuolla, mutta häneen itseensä ei ainoakaan luoti sattunut. (Kreikkalaiset ovat jo kauan pitäneet Veniselosta "kovana", sillä häntä vastaan tehdyistä murhayrityksistä ei ainoakaan ole onnistunut.) Huolimatta ponnistuksistaan, hallitus ei ole vielä onnistunut saamaan selville murhayrityksen tekijöitä (huhut ovat kertoneet, että ne ovat löydettävissä poliisilaitoksesta tai sitä läheltä), ja tämä on tietysti yhä enemmän suututtanut liberaaleja.

Parlamentin jälle~~m~~ kokoonnuttua liberaalinen puolue on pitänyt lupauksensa eikä ole palannut työhön. Vähitellen on kuitenkin alkanut ilmetä virtaus, joka vaatii sovintoa johtajain kesken ja veniseloslaisten palaamista parlamenttiin. Sekä Veniselos että Tsaldaris itse ovat tämän virtauksen kannalla, ja se kasvaa yhä. Viimeksi on parlamentin presidentti Vaziki asettunut samalle kannalle ja ollut riitapuolten kesken välittäjänä.

On tehty ehdotus Veniseloksen ja eräiden siviilihenkilöiden armahtamisesta mitä tulee todelliseen tai ~~vääräsuhteyden~~ väitettyyn syyllisyyteen kaappausyrityksen suhteen. Maximos, Tsaldaroksen

ulkoministeri, on selittänyt eroavansa, ellei armahdusta hyväksyt-
tä. Täten on sovintopolitiikka saanut voimakkaan vahvistuksen.
Hallituksessa on vain kolme leppymätöntä, joiden kannatus parla-
mentissa on varsin vähäinen.

Kun ei kukaan näytä todella haluavan epäillä hallituksen
hyvää tahtoa murhayrityksen tekijäin selville saamiseksi, on to-
dennäköistä, että rauha saadaan palaamaan maahan. Kreikassa on
sentään huolimatta kaikesta, urheiluksi kehittyneestä poliitti-
sesta kiihkomielisyydestä, tervettä vaistoa ja isänmaallisuutta
niin että välttävät antamasta riitojen johtaa maan onnettomuu-
teen. Armahdusasia näkyykin tulevan tai jo tulleen myönteisesti
ratkaistuksi.

Ankarassa, 20 p. marrask. 1933.

(-) Artti.